Prva bračna noć

[Bosanski]

أحكام الزواج الإسلامي

[اللغة البوسنية]

Muharem Štulanović

محرم شتولانوفيتش

Pregledao : Ebu Usama el Džeziri

مراجعة: أبو أسامة الجزيري

Pomoćni ured za dawu - Riyadh

المكتب التعاوني للدعوة وتوعية الجاليات بالربوة بمدينة الرياض

2008 -1429

islamhouse.com

Prva bračna noć
mr. Muharem Štulanović

Uvod

Četverica autora hadiskih zbirki „Sunen" (Ebu Davud, Tirmizija, Nesaija i Ibn Madždže) bilježe da je Poslanik a.s. učio takozvanu „hutbetun-nikah" (bračnu hutbu), pa ćemo i mi započeti ovaj naš rad, koji govori o specifičnim bračnim odnosima i radnjama, upravo sa njom:

Zahvala, doista, pripada Allahu! Od Njega pomoć i oprost tražimo. Utječemo Mu se od našeg zla i naših loših djela. Koga Allah uputi, neće zalutati, a koga u zabludi ostavi niko ga uputiti neće. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedini je i nema sudruga! I svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Poslanik.

"O vjernici, Allaha se bojte istinskom bogobojaznošću i umirite samo kao muslimani." (Ali 'Imran:102).

"O ljudi, bojte se Gospodara svoga, koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte s imenom čijim jedni druge molite i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi." (En-Nisa:1).

"O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu. On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehe vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao postići će ono što bude želio." (El-Ahzab:70-71).

Islam dotiče koleracijski odnos supružnika, u samom izvorištu, kroz glavne doktrinarno-tradicionalne izvore vjere, regulirajući taj odnos u Kur'anu i sunnetu Poslanika a.s.; objašnjavajući parametre kojih se valja držati prilikom izbora bračnog druga, međusobna prava i obaveze supružnika, te postupak pri sklapanju bračnog ugovora, obavezu i odgovornost staratelja-roditelja koji je pozvan da udaje ženu, propise i adabe udaje i prve bračne noći, propise seksualnog života, temelje na kojima počiva bračna zajednica o kojoj se život supružnika temelji na međusobnom uvažavanju, milosti i oslanjanju jednog na drugo, načinu otklanjanja netrpeljivosti i svađe na nekoliko tipičnih odgojnih nivoa; mudrim i lijepim savjetom, zatim napuštanjem u krevetu (seksualnom apstinencijom) određeno vrijeme, potom nebrutalnim udaranjem koje ne smije da bude po licu, onda ako i to ne bude efikasno sudijsko-porodičnim presuđivanjem i savjetovanjem i, na koncu, najomraženijim halalom, a to je disolucija braka kad se izgubi svaka nada u harmoničan bračni život kakav je propisao Allah dž.š., pa čak rješava i postbračne odnose kao što je period čekanja ('iddet), propise vraćanja žene, izdržavanje u periodu čekanja, dojenje djeteta, njegova prava itd.

Dakle, bračni odnosi, među kojima su i intimni odnosi supružnika, nisu u Islamu tabu tema, nego potpuno prirodni odnosi koje reguliše islamsko šerijatsko pravo.

Kur'an, Allahova objava koja se uči na namazu, u molitvi i zikrullahu, bez čijeg učenja ne vrijedi namaz, pominje i intimne bračne odnose pa kaže:
"... zato ne općite sa ženama za vrijeme mjesečnog pranja, i ne prilazite im dok se ne okupaju. A kad se okupaju, onda im prilazite onako kako vam je Allah naredio... Žene vaše su njive vaše, i vi njivama svojim prilazite kako hoćete."[1]
I u sunnetu Poslanika a.s. također se pominju ti odnosi, između ostalog i kao nešto prirodno, šerijatski pohvalno, stavljaju se u rang sadake, Allahu dragog čina za koji slijedi nagrada i sevap, iako je vid najljepšeg dunjalučkog uživanja, naravno, ako se upražnjavaju na halal način, unutar bračne zajednice, izbjegavajući nedopuštene vanbračne odnose.
Muslim bilježi predaju: "I kad imate snošaj sa svojom ženom, to je kao podijeliti sadaku. Rekoše: Allahov Poslaniče, zar u zadovoljavanju strasti nekog od nas ima sadaka? Allahov Poslanik odvrati: A šta misliš da li ima grijeh ako to učini na nedozvoljen (vanbračni) način? Naravno! Prema tome, ako to učini (u braku) na dozvoljen, halal način, onda ima nagradu."
U ovom vremenu potpunih seksualnih sloboda koje su došle do granice kakvu je najavio Poslanik a.s. kao predznak Sudnjeg dana, kada nas sa gotovo svih medija zapljuskuje napadno nametljiva pornografija koja poziva u nemoral, gdje se nago žensko tijelo (a i muško) koristi kao i bilo koja druga potrošna roba, u vremenu kada smo svjedoci upražnjavanja fizičkih seksualnih odnosa javno, bukvalno na ulici, pred kamerom, u medijima, bez ikakvog stida, morala i etike po kojima bi se trebao odlikovati insan, potrebno je da informišemo našu islamsku omladinu koja je u braku, stupa u brak, ili namjerava da stupi u brak, o osnovnim vjersko-pravnim propisima ovog segmenta života da bi znali kako da se ponašaju u skladu sa islamom, praveći prve korake društvenog i porodičnog života na halal način, zasnivajući bračnu vezu na osnovima koji su trajni, jaki i održivi, bereketom Nebeske pravne regulative sa kojom je došao Poslanik a.s.
Ova brošura će vam ponuditi šerijatske propise prve bračne noći i propise seksualnog života u Islamu, kako bi naša islamska omladina znala da se treba okupati nakon bračnog kontakta, kako na islamski način postupiti u tom intimnom, strogo privatnom životu, kako zamoliti Allaha dž.š. za bereket u bračnom segmentu ovodunjalučkog života, života koji je sav podređen vjeri i nema ambivalenciju profanog i svetog, nego se oba međusobno prožimaju i ne luče jedan od drugog, itd.
Fikhska regulativa bračnih odnosa, među kojima su i propisi prve bračne noći i intimnih odnosa uopće, velika je nepoznanica našoj omladini u velikom broju slučajeva, tako da ne zna ni da postoje, a kamoli da zna njihove adabe i sunnete. Ovi propisi su kod nas zanemareni iz više razloga. Jedan od njih je vjerovatno stid da se o toj temi otvoreno govori, a drugi, nepostojanje radova te provenijencije na našem jeziku, i svakako nedostupnost i nerazumijevanje literature i hadiskih zbirki koje govore i o tome, ali na izvornom arapskom jeziku.
Radi toga želimo u kratkim crtama spomenuti ono što nam je Poslanik a.s., kao naš uzor u ovodunjalučkom i ahiretskom životu, ostavio od tih propisa, kako bi ih oni

koji drže do vjerske prakse mogli imati kao orijentir ponašanja, slijedeći i u tom domenu Poslanika a.s.

Bračni propis (hukm)

Bračna zajednica je konstantno praksa Poslanika a.s. u kojoj se ostvaruje praktična korist za supružnike; čuvaju se upadanja u zinaluk, podižu porodicu i nasljednike produžavajući ljudsku vrstu, i na takav način učestvuju u prirodnom dunjalučkom procesu koji traje do Sudnjeg dana.

U islamu nema predbračnih, fizičkih, intimnih, seksualnih odnosa. To je strogi haram. Allah dž.š. kaže: "I ne približavajte se zinaluku (prostituciji)."[2] Za neoženjenu i neudanu osobu koja to učini kazna je stotinu udaraca štapom-bičem, a za oženjenu ili udanu osobu sankcija je javno kamenovanje pred svijetom. Zato, u muslimanskom društvu koje se držalo islamske prakse, preljuba-prostitucija je bila gotovo nepoznata stvar.

Međutim, treba naglasiti da u islamu, također, nema ni asketizma, u smislu da se radi ibadeta odrekne seksualnih strasti. One se moraju i smiju manifestovati i upražnjavati samo u validnoj bračnoj zajednici.

Poslanik a.s. je prekorio ashabe koji su htjeli da uguše svoju prirodu, u kakvoj ih je Allah dž.š. stvorio; sa nagonima za jelom, spavanjem, seksualnim općenjem. Kada kažu da će se odreći toga u korist danonoćnog ibadeta, on ih prekorijeva i kaže:

Ja klanjam, ali i spavam, postim ali i mrsim, ženim se i ne odričem žena, a ko se odrekne moga sunneta, i ja se njega odričem.

Savjet Poslanika a.s. islamskoj omladini bio je: Omladino! Ko može da podnese bračne obaveze neka se ženi, to je bolje za čuvanje od nedozvoljenog pogleda, i od nedozvoljenog seksualnog kontakta. Ko ne može nositi teret i obaveze braka neka posti, jer će u tome imati zaštitu.

Brak u pravnoj regulativi Šerijata može da uzme hukm stroge obaveze (fard-vadžib), da bude strogo zabranjen (haram), da bude pokuđen, (mekruh), da ima status sunneta, da je lijep i pohvaljen (mendub) i, konačno, da bude samo dozvoljen.

Brak koji je fard-vadžib

Brak će biti fard, odnosno vadžib, za osobu koja želi brak i nije u dilemi da će zapasti u zinaluk, ako se ne oženi, jer mu post i ustezanje neće dovoljno oslabiti seksualnu pohotu, a uz to je mogućan da izdržava ženu na halal način. Analogno tome, i za ženu je fard da se uda, ako nije sposobna da se sama izdržava i boji se da će biti žrtva ljudi pokvarena morala.

Brak koji je sunnet

Ako neka osoba sa umjerenim seksualnim nagonom ima želju za brakom, ne strahuje od toga da se neće moći kontrolisati, a uz to može da izdržava ženu iz halal opskrbe, želi i nijjeti brak iz razloga produženja i podizanja porodice te da se sačuva prostitucije, u tom slučaju ženidba bi mu bila sunnet.

Brak koji je mendub
Ako neka osoba nema želje za brakom, ali želi da ima djecu i može da izvrši sve bračne obaveze, lijepo bi mu bilo da se oženi.
Brak koji je haram
Haram brak bi bio sastaviti i petu ženu sa već ranijih četiri u isto vrijeme, sastaviti sa ženom njezinu sestru ili tetku sa majčine ili očeve strane, ženiti se da bi ženi napravio štetu, brak mut'e koga upražnjavaju ši'ije i tome sl.
Pokuđeni brak (mekruh)
Ako neka osoba ne bi imala želju za brakom, te bi ga taj brak samo odvraćao od dobrovoljnog ibadeta kojem bi se inače posvećivao, ili ako bi se bojao da neće moći izdržavati ženu osim iz haram opskrbe, onda bi sklapanje takvog braka bilo pokuđeno.

Dozvoljeni brak (mubah)
Dozvoljen je brak osobi koja ima želju za brakom, iako nema bojazni da će upasti u zinaluk. Dozvoljen je brak i osobi koja nema nikakve želje za seksualnim uživanjem, kao što je starac ili impotentan muškarac, ali uz uvjet da se time ne čini šteta ženi, i da to neće dovesti do njenog moralnog posrtanja, inače bi takav brak bio haram.

Bračna prava i obaveze
Allah dž.š. propisuje supružnicima prava i obaveze kojih bi trebali da se drže.
Allah dž.š. kaže: "...One imaju isto toliko prava koliko i dužnosti, prema zakonu - samo muževi imaju prednost nad njima jednu deredžu - stepen..."[3]
Poslanik a.s. je na Oprosnom hadždžu kazao: "Vaše supruge kod vas imaju svoja prava, a i vi imate svoja prava kod njih..."
Neke od tih zajedničkih međusobnih dužnosti i obaveza su:
- bračna vjernost,
- ljubav i milost,
- povjerenje,
- želja, strpljivost, podnošenje životnih nedaća i problema u nastojanju očuvanja bračne zajednice,
- pridržavanje općih adaba i propisa sa kojima se produžava bračna veza, itd.
Dužnosti i obaveze muža prema ženi
Pored ovih općih međusobnih dužnosti i obaveza muž ima i posebne obaveze prema supruzi:
- Da joj potpuno ispuni njena moralna i materijalna prava, kao i fizička, tjelesna; da joj isplati mehr, dadne opskrbu, da je čuva, štiti i pazi živeći sa njom na lijep pristojan i propisan način, da je hrani, odijeva i obuva, obezbijedi stan, da joj obezbijedi sve što voli i što je u granicama šerijata, a njemu ne predstavlja poteškoću, da je odgaja na propisan način lijepim savjetom i govorom. Ako se ne pokori, onda seksualnom apstinencijom jedno vrijeme,[4] a ako se opet ne pokori, onda je istuče pazeći da je ne rani, ne slomi neki dio tijela ili udari po licu.

Allah dž.š. kaže: "...A one čijeg se neposluha bojite, posavjetujte, a onda se od njih u postelji rastavite, pa ih i udarite; kad vam poslušne postanu, onda im zulum ne činite!"[5]
- Da je pouči osnovnim stvarima vjere, ako to ne zna, ili da je pusti da ide na za to određena mjesta, gdje može naučiti (mektebi, seminari, predavanja, škola itd.), pošto duhovna potreba u islamu ne zaostaje za materijalnom.
- Da je prisili na učenje, usvajanje i prakticiranje najosnovnijih islamskih propisa; da joj zabrani neislamsku nošnju i otkrivanje, nedopušteno miješanje i kontaktiranje sa drugim muškarcima, osim u prisustvu mahrema, da joj ne pruži priliku da se moralno pokvari, jer Poslanik a.s. kaže:
"Čovjek je pastir u svojoj porodici i odgovoran je za svoje stado."
- Da ne iznosi njene tajne pred svijet.
- Da ima sa njom seksualne odnose, makar u četiri mjeseca, osim ako nema neki poseban uzur i opravdanje, kao što je odsutnost na putu i sl. Naravno, ovdje bi trebalo malo šire obrazložiti i elaborirati ovo pitanje, zbog njegove važnosti u bračnim odnosima, pošto se i sami islamski pravnici razilaze po ovome pitanju. Hanbelijski učenjaci smatraju da bi to moralo biti makar u četiri mjeseca obavezno, osim iz opravdanog razloga. Tako, ako bi muž odbio približavanje ženi nakon četiri mjeseca seksualnog apstiniranja, žena bi imala pravo da traži razvod braka.
Međutim, ako bi muž otišao na put radi potrebe, pa makar se to odužilo, to bi bio opravdan razlog odgađanja intimnih odnosa. Ako bi muž otputovao i proboravio šest mjeseci, a ne bi imao opravdanja za dalji boravak, pa ga žena pozvala, trebao bi da se vrati, kao što je Omer r.a. donio odluku za oženjene mudžahide; da šest mjeseci proborave sa vojskom na ratištu, četiri kod svojih žena, a dva mjeseca na putu, po mjesec u dolasku i odlasku.
- Da spava i zanoćava kod nje. Ako je u poligamnom braku, onda je obaveza da boravi kod nje kad dođe njena reda u noćima.
- Lijepo bi bilo da dadne dozvolu ženi kako bi mogla u slučaju potrebe služiti svoju bolesnu rodbinu, klanjati im dženazu u slučaju smrti i posjećivati ih pod uslovom da to nije na štetu porodice i muža.
- U slučaju pokornosti žene, muž nema prava da je udara ili da je ostavlja u krevetu.
- Muž je vođa i nadređeni u domu supružnika.
- Da je ne prisiljava na odvratne i mrske stvari.
- Da joj dozvoli pravo mišljenja i da se konsultuje sa njom.
- Da se lijepo ophodi prema njezinim roditeljima i rodbini.
- Da je ne iznenađuje povratkom sa puta, da je obavijesti o tome i traži dozvolu ulaska kod nje kada se vrati (da je ne bi zatekao u neurednom i nepoželjnom stanju što može imati nepoželjnje konsekvence u daljem bračnom životu).

Obaveze žene prema mužu

Kaže Poslanik a.s.: "Obaveza žene prema mužu je, makar on bio i nepravedan (zulumćar): da mu se dopusti i poda makar bila na samaru, da ne posti ni jedan

dan bez njegove dozvole, osim dana koji je fardom propisan (ramazan), a ako posti biće griješna i post joj neće biti primljen kod Allaha dž.š., da iz kuće svoga supruga ne daje ništa osim sa njegovom dozvolom, a ako to učini griješna je, mada će on imati nagradu, da ne izlazi iz kuće osim sa njegovom dozvolom, u protivnom je Allah dž.š. proklinje zajedno sa melekima, sve dok se ne pokaje, ili dok se ne vrati u kuću."

Žena bi trebala da se pridržava slijedećih obaveza, adaba i propisa:

- Da bude pokorna mužu u svemu što nije grijeh i što može bez velike poteškoće da učini.Trebala bi paziti na njegove osjećaje i nastojati da ga učini zadovoljnim kad je prisutan ili odsutan.

Ahmed bilježi hadis: "Kada žena klanja svih pet namaza, posti mjesec ramazan, bude moralna i pokori se čovjeku; biće joj rečeno: Uđi u džennet kroz koja god džennetska vrata hoćeš."

Tirmizija bilježi predaju: "Da sam ikom naredio da čini sedždu drugome, naredio bih ženi da čini sedždu mužu radi prava koja on ima nad njom."

- Da pazi na muževu čast i obraz, na njegov imetak, djecu i ostalo vlasništvo.

Buharija i Muslim bilježe predaju: "Žena je pastir koji bdije nad kućom i djecom svoga muža."

- Da se drži kuće svoga muža i da ne izlazi iz nje osim sa muževim zadovoljstvom i dozvolom.
- Da pazi na svoj pogled,
- Da se drži propisa oblačenja i pokrivanja i da svoje ukrase ne pokazuje nikome osim svome mužu ili bliskoj rodbini (mahrem),
- Da snizi glas i da pazi šta će govoriti, da muževe roditelje i rodbinu pazi kao što ih pazi i on, jer ne može učiniti dobro čovjeku, ako ne čini i njegovim roditeljima,
- Da se bavi kućnim poslom i služi muža. Poznato je da je Fatima, jedna od najvrednijih žena na dunjaluku, kćerka najvrjednijeg insana, Poslanika a.s., imala žuljeve od kućnih poslova.
- Da putuje sa svojim mužem, ako ranije nije uslovila da ostaje na svom mjestu.
- Da se u svakoj situaciji poda mužu, ako to zatraži od nje - osim ako postoji šerijatska zapreka za to - i da to bude na najljepši mogući način, bez iskazivanja mrzovolje, nelagode i sl.

Bilježe Buharija i Muslim predaju: "Kada čovjek pozove ženu u krevet pa ga odbije, i on zanoći ljut na nju, meleki je proklinju sve do zore."

Tirmizija bilježi predaju: "Kada čovjek pozove ženu radi seksualne potrebe i želje, neka mu se odazove, makar kod furune bila (pripremajući jelo)."

- Da traži dozvolu kad hoće da posti dobrovoljni post, ako je muž prisutan kod kuće, a ako se muž vrati sa puta, treba prekinuti dobrovoljni post, osim ako joj dozvoli da nastavi.

Tirmizija bilježi predaju: "Ako umre neka žena, a muž bude zadovoljan sa njom, ući će u džennet."

Tirmizija bilježi i predaju: "Ne desi se da žena na dunjaluku napadne i kinji muža, a da hurija koja će mu biti ahiretska žena, ne kaže: 'Ne muči ga, Allah te ubio! On je kod tebe nakratko, samo što te nije ostavio i došao nama.'"

- Žena ne bi trebala da uzima bilo šta, što sprječava trudnoću, bez dozvole svoga muža.
- Poslanik a.s. nam je ukazao na činjenicu da žena može biti svome mužu uzrokom džennetskog spasa ili džehennemske vatre; u zavisnosti od njenih postupaka i morala, usprkos njene formalne bogobojaznosti, namaza, posta, hadždža, dijeljenja zekata itd.
- Supruga bi trebala biti zahvalna svome mužu na onome što joj čini iz obaveza, poklona i sl., jer, Allah dž.š. ne gleda na onu koja je nezahvalna svome mužu. Nesaija bilježi predaju: "Uzvišeni Allah ne gleda u ženu koja ne zahvaljuje svome mužu, a ne može bez njega."
- Šehidi imaju posebne nagrade za svoju žrtvu na Allahovom putu. Žene postižu taj stepen kako Poslanik a.s. kaže: "...pokornošću mužu i priznavanjem njegovih prava, međutim, malo ih je od vas koje to čine."
Propisi prve bračne noći i ono što joj prethodi
Od tih propisa su slijedeći sunneti, mustehabbi i adabi:
Prošnja (el-hitbe)
Poslanik a.s. je rekao: "Kada neko od vas htjedne da prosi, iz potrebe za brakom, ili htjedne da održi neku drugu hutbu, neka izgovori „hutbetul-hadždže":[6]
Zahvala, doista, pripada Allahu! Od Njega pomoć i oprost tražimo. Utječemo mu se od našeg zla i naših loših djela. Koga Allah uputi, neće zalutati, a koga u zabludi ostavi niko ga uputiti neće. Svjedočim da nema boga osim Allaha, Jedini je i nema sudruga! I svjedočim da je Muhammed Njegov rob i Poslanik.
"O vjernici, Allaha se bojte istinskom bogobojaznošću i umirite samo kao muslimani." (Ali 'Imran:102).
"O ljudi, bojte se Gospodara svoga, Koji vas od jednog čovjeka stvara, a od njega je i drugu njegovu stvorio, i od njih dvoje mnoge muškarce i žene rasijao. I Allaha se bojte s imenom čijim jedni druge molite i rodbinske veze ne kidajte, jer Allah, zaista, stalno nad vama bdi." (En-Nisa:1).
"O vjernici, bojte se Allaha i govorite samo istinu. On će vas za vaša dobra djela nagraditi i grijehe vam vaše oprostiti. A onaj ko se Allahu i Poslaniku Njegovu bude pokoravao postići će ono što bude želio." (El-Ahzab:70-71).
Ovo je mustehabb proučiti pred čin prosidbe. Ova forma hutbe je sunnetska forma i bilo bi najljepše da se njen tekst izreče u toj datoj prilici, što ne znači da je ne može zamijeniti i najkraća verzija hutbe u kojoj se kaže:
(El-hamdulillah, ves-salatu ves-selamu 'ala resulillah). Zahvala pripada Allahu i neka je salavat i selam na Allahovog Poslanika.
Ebu Hurejre r.a. prenosi predaju u kojoj se kaže: "Svaka hutba u kojoj nema svjedočanstva (tešehhuda) je kao sakata ruka."
Također prenosi predaju: "Svaka stvar koja zavređuje pažnju, a ne započne se sa zahvalom Allahu dž. š., lišena je bereketa."
Zbog ovih predaja ne bi trebalo da islamska omladina započinje svoj bračni život bez zahvale Allahu dž.š., selama i salavata na Poslanika a.s., čijim se zaboravom može izgubiti bereket, potreban u svim stvarima dunjaluka i ahireta, a pogotovo u zajedničkom bračnom životu. To naravno ne znači da je brak bez hutbe pokvaren.

On je validan pošto se prenosi predaja: "Prenosi se od čovjeka iz Benu Selima da je rekao: 'Zaprosio sam od Poslanika a.s. ženu koja mu se ponudila da je oženi (a on je odbio), pa je (prihvativši moju prosidbu) rekao: 'Sklapam brak među vama uz mehr onoga što si naučio iz Kur'ana.'"
U drugoj jednoj predaji kod Ebu Davuda se kaže: "Zaprosio sam Umamu, kćerku Abdul-Mutalliba, pa me vjenčao bez izgovora šehadeta."
Mustehabb je jedna hutba, koja može da bude bilo od staratelja žene koja se udaje, bilo od prosca koji se ženi.

Svadbena gozba (el-velime)

Lijepo je povodom ženidbe napraviti svadbenu gozbu, pozvati i počastiti goste, kao što je naredba Poslanika a.s. Abdur-Rahmanu b. Avfu kada se oženio, da zakolje makar jednu ovcu tom prilikom, kako bilježe Buharija i Muslim.
Rekao mu je: "Napravi svadbenu gozbu pripremanjem (klanjem, serviranjem i nuđenjem) makar jedne ovce."
Ova gozba je u fikhskom smislu konstantnni sunnet, a odazvati se na njen poziv je obaveza; za svakog ko nema opravdan razlog izostanka, i ako se na njoj ne dešavaju šerijatom zabranjene radnje. U suprotnom bi ovu svečanost bilo dozvoljeno bojkotovati i ne uključivati se u nešto što je haram. Buharija i Muslim bilježe da je Poslanik a.s. rekao: "Ko bude pozvan na svadbu (velimu) neka se odazove."
Od Ebu Hurejre se prenosi predaja: "Ko se ne odazove pozivu taj je pogriješio prema Allahu i Njegovom Poslaniku."
Svadba se održava iz razloga zahvale Allahu dž.š. zbog omogućavanja ženidbe i da bi se nahranili i pomogli siromasi i potrebni, mada je dozvoljeno pozvati i bogate.
Poslanik a.s. kaže: "Najgora gozba je ona na koju se pozivaju samo bogati, a izostavljaju siromašni."
Vrijeme, kada se pravi ova gozba i sobet, je pri samom činu vjenčanja, odnosno iza njega, ili kako se već ustrojilo sa pohvaljenim, lijepim, lokalnim običajima, koji nisu u koliziji i kontradikciji sa Šerijatom.
Nakon završenog jela, gosti bi trebali napustiti dom mladenaca, ne zadržavajući se i ne ometajući ih u njihovom budućem poslu.
Allah dž.š. kaže: "...i pošto jedete, raziđite se ne upuštajući se jedni s drugima u razgovor..."[7] Komentarišući ovaj ajet Er-Razi kaže: "Neki ashabi su na dan Poslanikove ženidbe sa Zejnebom r.a. ostali duže, a Poslanik a.s. im nije ništa rekao, tako da je došao ajet poučavajući ih propisu vezanom za tu situaciju..."

Oglašavanje sklapanja braka

Šerijatski je lijepo oglasiti ženidbu, i to na način kako to dozvoljavaju običaji mjesta i vremena, usklađeni sa šerijatskim propisima.
Ahmed i Tirmizija prenose predaju u kojoj se kaže: "Oglasite brak, neka bude u džamiji i upotrijebite (na svadbi) mali bubanj (deff)."

Po ovome hadisu lijepo bi bilo da se brak sklopi u džamiji. Razlog za to je bereket samog mjesta, Allahove kuće, ili eventualno, iz razloga što je džamija javno mjesto, tako da je to vid oglašavanja bračne zajednice.
Svadba se oglašava sa deffom (mali bubanj), i dozvoljenom pjesmom, bez popratnih nedozvoljenih radnji; kao što je alkohol, ples uz nedozvoljeno miješanje muških i ženskih, kao što je nedopuštena muzika i druge zabranjene stvari, kako se na početku tog bračnog života ne bi započelo sa haramom, remeteći očekivani bereket islamskog življenja.
Poslanik a.s. kaže: "Oglasite brak i upotrijebite deff!"
Ženama (međusobno) i djeci je dozvoljeno da se vesele udarajući dlanom o dlan. U ovakvom načinu veselja imamo oglašavanje braka i radovanje tom najznačajnijem trenutku u životu onih koji stupaju u zajednički život.
Muzika se ne upotrebljava na vjenčanjima muslimana zbog hadisa Poslanika a.s., koji se nalazi u Buhariji, a u kome se kaže: "Biće u mom ummetu i onih koji će dozvoljavati predbračne intimne odnose (zinaluk), svilu,[8] alkohol i muzičke instrumente (me'azif).
Lijepo je zapjevati tom prilikom. Nažalost, neki hoće da dozvole i zabranjenu pjesmu i muziku (pjevanje uz zabranjene muzičke instrumente, pjevanje obnaženih žena i sl.) te iskrivljuju rivajete - govore o pjesmi djevojčica (džuvejrijat i džarijetani) za vrijeme udaje Aiše r.a., koje je čak i Poslanik a.s. sam slušao i odobrio njihovo slušanje - tako što pominju i prijevode „pjevačice“ umjesto „djevojčice” kako je došlo u originalu. U komentaru Buharije objašnjava se ta riječ (džarijeh) sa „nedozrela djevojčica na koju još ne padaju šerijatske obaveze”.
Vrijeme sklapanja braka
Lijepo bi bilo da sklapanje braka bude petkom, odnosno uoči petka, na Bajram i sličnom prigodom. Ovakvo mišljenje je preneseno od starih pravovjernih generacija selefa.

Dova za supružnike
Poslanik a.s. je dovio u korist mladenaca slijedeću dovu koju prenose četverica autora hadiskih zbirki „Sunen” (Ebu Davud, Tirmizija, Nesaija i Ibn Madždže): Barekellahu leke, ve bareke 'alejke, ve džeme'a bejnekuma fi hajrin.
Neka ti Allah podari bereket, i neka je na tebe Njegov bereket, i neka vas sastavi u svakom dobru.
Započinjanje bračnih intimnih odnosa u mjesecu ševvalu (brak između dva bajrama)
To bi bilo lijepo ako postoji mogućnost za to, zbog hadisa 'Aiše r.a. koji bilježi Muslim, a u kojem se kaže: "Allahov Poslanik me oženio u mjesecu ševvalu i započeo bračni, intimni život u tom mjesecu. Koja je od žena Poslanika a.s. imala veći udio kod njega od mene?"
Kaže 'Urve: Aiša je smatrala mustehabbom da žene započnu svoj intimni bračni život u ševvalu.
Imam En-Nevevi kod komentara ovog hadisa kaže da Aiša r.a. sa ovim pobija džahilijetsko vjerovanje. Naime obični su sujevjerni ljudi iz džahilijjeta neosnovano

smatrali pokuđenom ženidbu i započinjanje sa bračnim intimnim životom u mjesecu ševvalu zbog vjerovanja da samo značenje imena tog mjeseca (njegov korijen glasi „šale", a znači: otići, razići se, postati nesložni, izgubiti moć, prepasti se, bojati se itd.) ima negativan odraz na tako važnu stvar kao što su bračni intimni odnosi i njihov početak. Interesantno je da se to sujevjerje prenijelo i do naših dana, tako da i kod nas ima običajna izreka: Ne ženi se između dva Bajrama, odnosno ne ženi se u mjesecu ševvalu koji nastupa odmah iza ramazana. Zato Aiša r.a. želi naglasiti da je ona sklopila brak i započela sa intimnim bračnim odnosima u ševvalu, uprkos tom džahilijetskom sujevjerju, pa ipak je imala najveći udio u tom braku, komparirajući ga sa brakom drugih žena Poslanika a.s.

Prve noći u poligamnom braku

U slučaju da se ženi oženjen čovjek, pošto je u islamu dozvoljena poligamija, a mlada bude djevica, proboraviće kod nje sedam noći, a onda će redosljedno ići ostalim ženama. Međutim, ako dovodi već udavanu ženu, onda će kod nje na početku proboraviti samo tri dana, a potom nastaviti po ustaljenom pravednom i jednakom rasporedu i redosljedu; u boravku, opskrbi, poklonima i ostalim stvarima porodičnog života, postupajući po hadisu koji bilježe Buharija i Muslim, a prenosi Enes: "Ako se neko oženi djevicom na hudovicu, proboraviće kod nje u početku sedam dana, potom će nastaviti po uobičajenom rasporedu. I obratno, ako se oženi hudovicom na djevicu, proboraviće kod nje tri noći, a onda nastaviti po običajnom rasporedu."

Biti dobar suprug

Poslanik a.s. kaže, kako je zabilježio Ahmed: "Najbolji od vas je onaj koji je najbolji svojoj supruzi. A ja sam najbolji među vama, svojoj."

Hadis ima uopćeno značenje, međutim, pogotovu se podrazumijeva da treba biti dobar i pažljiv prema svojoj ženi tih prvih bračnih noći kada je ona kao stranac u novom domu i novoj stranoj porodici.

Međusobno poštivanje supružnika

Obaveza je za obadva supružnika da budu u svim svojim postupcima oprezni i pažljivi kako ne bi povrijedili osjećaje jedni drugih, jer to ima posebno značenje na početku novog života i pamti se čitavog vijeka.

Klanjanje nafile i učenje dove

Mustehabb je prve noći da supružnici klanjaju dva rekata nafile u džematu kako bi njihov fizički dodir i sastanak započeo sa pokornošću Allahu dž.š. Muž staje naprijed, a žena iza njega. Kada završe sa namazom, mustehabb je da muž dovi slijedeću dovu (bilježi je Taberanija), a žena amina: Allahumme barik li fi ehli. Ve barik lehum fijje. Allahummerzukhum minni verzukni minhum. Allahummedžme' bejnena ma džema'te fi hajrin. Ve ferrik bejnena iza ferrakte fi hajrin.

Gospodaru, podari mi bereket u mojoj ženi. I njoj u meni. Gospodaru, daj da ima nafaku (u imetku i porodu) od mene i ja od nje. Učini da naš sastanak i život bude samo dobro. A ako nas rastaviš, daj da i u tome bude dobro.

Od Ebu Se'ida mevla Ebu Usejda se prenosi da je rekao: "On se oženio, pa su mu došli Abdullah b. Mes'ud, Ebu Zerr, Huzejfe i drugi ashabi Allahovog Poslanika a.s.

Došlo je vrijeme namaza. Proturili su ga da im bude imam, a bio je rob. Klanjao im je pa su mu rekli: 'Kada uđeš ženi, klanjaj dva rekata, zatim stavi ruku na ženinu glavu pa izgovori dovu: 'Allahumme barik li fi ehli. Ve barik lehum fijje. Allahummerzukhum minni verzukni minhum.' Gospodaru podari mi bereket u mojoj ženi. I njoj u meni. Gospodaru daj da ima nafaku (u imetku i porodu) od mene i ja od nje..., zatim tek činite šta hoćete."

Učenje dove za bereket žene

Mustehabb je da suprug prve bračne noći stavi ruku na čelo mlade i izgovori: "bismillu", a potom prouči dovu moleći Allaha dž. š. za njen bereket.

Poslanik a.s. je rekao, a Buharija zabilježio: "Kada se neko od vas oženi, neka spomene Uzvišenog Allaha, potom neka zamoli za bereket riječima: 'Allahumme inni es'eluke min hajriha ve hajri ma džebelteha 'alejhi, ve e'uzu bike min šerriha ve šerri ma džebelteha 'alejhi.' Gospodaru, molim Ti se da me od nje zapadne samo dobro, dobro sa kojim si je Ti stvorio, a utječem se Tebi od zla njenog, i zla onoga sa kojim si je Ti stvorio."

Upotreba misvaka ili četkice

Prije fizičkog intimnog odnosa mustehabb je upotreba misvaka (analogno tome četkice i kaladonta za onoga ko nema misvaka) kako bi se izbjegao neugodan miris iz usta.

Suprug bi se trebao truditi da pridobije povjerenje žene, da joj ulije sigurnost i samopouzdanje, da joj razbije stid pred njim, strah i nervozu koji se mogu javiti u toj situaciji. Pošto islamska omladina koja se drži islamskog morala, nema predbračnih fizičkih odnosa, jer su oni strogo zabranjeni i sankcionisani po islamu izvan bračne zajednice to je način da se žena pripremi na normalan, neusiljen način za ta potpuno nova bračna iskustva.

Lijepo bi bilo da joj se lijepo obraća, da joj ponudi nešto od jela ili pića kao čašu mlijeka i sl., pokazujući i na taj način pažnju prema njoj, da bude pažljiv, nježan i nenasilan, tako da mu ona prirodno i nenametljivo odgovori i udovolji.

Prekrivanje kod intimnog odnosa

Od adaba fizičkog odnosa je da se supružnici obnaže, a najbolje je da to bude pod jednim zajedničkim prekrivačem, pošto Poslanik a.s. kaže: "Allah je onaj koji se stidi, skriven je, voli stid i da se bude prekriveno." Ibn Madždže bilježi predaju, također: "Kada neko od vas ima odnos sa svojom ženom, neka se prekrije i ne obnaži potpuno, da ne bi izgledali u tome kao dvoje magaradi."

Dozvoljeno je supružnicima da gledaju stidna mjesta svojih partnera u braku, mada hanefijski pravnici kažu da je preče da ne gledaju. Ibn Madždže bilježi predaju u kojoj Aiša r.a., žena Poslanika a.s., kaže: "Nisam nikad pogledala, ili nisam nikad vidjela stidno mjesto Poslanika a.s." (1/217).

- Da se odnos obavlja u tami ili pod prigušenim svjetlom, posebno u početku bračnog života, da se izbjegne nelagodnost i stid koji se mogu javiti kod ženske osobe.

- Da suprug ne izazove odbojnost i nelagodu kod žene kakvim gestom, uhođenjem ili sl. dok se ona priprema za taj čin. Muž bi trebao da ima inicijativu sa dovoljnim uvodom i predigrom zbog raznoraznih razloga pshiloške, fizičke i druge naravi...

Propisi intimnog bračnog života

Što se tiče „bračne postelje" postoje razni sunneti i adabi sa kojima se prilikom tog čina - najvećeg dunjalučkog uživanja - ujedno postiže i sevap i nagrada za onoga ko ih se pridržava. Od tih propisa su slijedeći:

Pripremiti postelju sa „bismillom".

Da se supružnici urede na način da svrate pozornost svoga bračnog druga, odjećom, mirisom, postupkom, pozom i sl.

Abdullah b. 'Abbas je tako činio, a kada je o tome upitan, rekao je: Volim da se uredim ženi kao što volim da se i ona uljepša meni.

Od adaba odnosa je da muž uči dovu koju bilježe Buharija i Muslim: "Ako neko prilikom odnosa sa ženom prouči: 'Bismillahi, Allahumme džennibneš-šejtane ve džennibiš-šejtane ma rezaktena.' 'U ime Alllaha, Gospodaru moj, otkloni šejtana od nas i otkloni šejtana od onoga što se začne,' pa ako se iz tog odnosa rodi dijete, šejtan mu nikad neće moći naštetiti."

Od adaba intimnog odnosa, analogno ovoj predaji, bilo bi da i žena uči pomenutu dovu.

Haram je imati snošaj u stražnji, analni otvor, kao i u prednji u vremenu menstruacije, ili u periodu nakon porođaja, dok se žena ne očisti i dok ne prođe taj period, zbog ajeta u kome se kaže: "...I ne približavajte se ženama dok su u menstrualnom ciklusu..."

I zbog hadisa koga bilježe autori hadiskih zbirki „Sunnen" (Ebu Davud, Tirmizija i Ibni Madždže) osim Nesaije: "Ko ima intimni odnos sa ženom, dok je u menstrualnom ciklusu, ili u analni otvor, taj je postao nevjernik u ono što je objavljeno Muhammedu a.s."

Ako bi se desilo da čovjek ima intimni odnos sa ženom, dok je u menstrualnom ciklusu, bio bi to grijeh - haram, a počinilac bi trebao po sunnetu podijeliti zlatnik sadake ako je to učinio dok je menstruacija bila u svom uzlaznom nadolazećem ciklusu, i pola zlatnika ako je to učinio u njegovom završnom stadiju, po hadisu koga bilježe Ebu Davud i Hakim koji ga ocjenjuje kao vjerodostojnu predaju: "Ako čovjek ima intimni odnos sa svojom ženom dok ima menstruaciju, neka podijeli sadaku visine jednog zlatnika u slučaju da se to desilo dok je mjesečnica bila crvene boje, i pola zlatnika ako je bila žućkaste boje."

Ako bi žena dozvoljavala odnos u takvom stanju, bila bi grješna. U vrijeme menstruacije i čekanja nakon poroda dozvoljeno je naslađivati se ženinim tijelom, ali se ne smije imati i intimni odnos sa njom u takvom stanju. Autori hadiskih zbirki „Sunen" (Ebu Davud, Tirmizija, Nesaija i Ibn Madždže) bilježe predaju gdje se dozvoljava sve osim intimnog odnosa: "...(dozvoljeno je) da radite sve osim intimnog odnosa..."

Nesaija bilježi i verziju hadisa: "Priđi ženi sprijeda ili od pozadi, ali samo u prednji otvor, i ne čini to za vrijeme menstruacije."

Također, bilježi i drugu verziju: "Allah ne gleda u čovjeka koji ima odnos sa ženom u stražnji, analni otvor."

Ebu Davud bilježi hadis: "Proklet je onaj koji opći sa ženom u analni otvor."

A Nesaija bilježi predaju: "Ibni Abbas je pitan o onome koji opći sa ženom u analni otvor pa je rekao: 'Ovaj me pita o nevjerovanju (kufru).'"
Dozvoljeno je prilaziti ženama u bilo kojoj pozi, ali da snošaj bude u prednji otvor, po ajetu u kome se kaže: 'Vaše žene su njive vaše i prilazite im kako hoćete', što je Poslanik a.s. prokomentarisao, kako bilježe Buharija i Muslim: 'Sprijeda ili odpozada samo da snošaj bude u prednji otvor.'
Osoba za koju se zna da opći sa ženom u njen analni, stražnji otvor, kažnjava se kaznom ta'zira, ako je znao za tu zabranu.
A ako se bračni par oda takvoj perverziji, kažnjavaju se prisilnim razvodom, također i u slučaju ako muž sili ženu na takav odnos pa mu se zabrani, a on to ponovi.
Najprirodnija i najbolja poza je, kako se pominje u hadisu koji bilježi Muslim, da žena bude na leđima, a muž iznad nje:
I kad čovjek leže između njena četiri uda (ruku i nogu), te se spolovila samo dotaknu, obaveza je uzimanja gusula (makar i ne bilo snošaja).
Nakon snošaja, u slučaju ponovne želje, mustehabb bi bilo uzeti abdest prije ponovnog odnosa, radi predaje koju bilježi Muslim: "Kad neko od vas bude imao odnos sa ženom, pa htjedne to da ponovi, neka prije toga uzme abdest, tako će stimulisati tu aktivnost."
Naravno da je kupanje još efikasnije od abdesta. Bilježi Ebu Davud i Nesaija od Poslanika a.s.: ...Kako je on jednog dana posjetio svoje žene kupajući se kod svake. Upitao ga je prenosilac ove predaje, Ebu Rafi': Allahov Poslaniče, što to nisi sveo na jedno kupanje? Odgovorio je: Ovako je bolje, vrednije i čišće.
Najbolje je požuriti sa kupanjem koje je obavezno nakon makar i doticaja spolnih udova muškarca i žene. Međutim, ako se iz kojekakvih razloga odgodi kupanje, onda je mustehabb da se uzme abdest prije spavanja.
Ne bi trebalo spavati nečist, pa makar se uzeo samo abdest (naravno, ovaj abdest nije validan za klanjanje, uzimanje mushafa i sl., nego se mora za te ibadetske radnje prvo okupati), pošto Muslim bilježi predaju: ...Kako je Poslanik a.s. prvo uzimao gusul, ili eventualno abdest, pa tek onda spavao (nakon odnosa sa ženom).
Bilježe Buharija i Muslim: "Poslanik a.s. bi, u situaciji kada je bio nečist (džunup) pa htio jesti ili spavati, prao svoje stidno mjesto, a potom uzimao abdest, kao što se uzima za namaz."
Naravno, da se u slučaju nemanja vode ili ako je potrebnija za neke druge svrhe, umjesto gusula i abdesta može uzeti tejemmum.
Supružnicima je dozvoljeno zajedničko kupanje i to neće kvariti gusul, makar jedno drugo i gledali, po predaji koju bilježe Buharija i Muslim, a prenosi Aiša r.a.: "Kupala sam se sa Poslanikom a.s. iz iste posude u kojoj su nam se ruke preplitale, a on je stizao uzeti vodu prije mene, pa sam mu govorila: 'Ostavi i za mene, ostavi i meni! Bili smo obadvoje džunupi.'"
Supružnici bi svojim brakom trebali nanijetiti bračnu neporočnost i ustezanje od svega onoga što je Uzvišeni Allah zabranio, tako da bi svojim bračnim životom i fizičkim intimnim odnosom imali sevap i nagradu, iako je to vid najslađeg dunjalučkog uživanja. I pored toga, Allah dž. š. za to daje nagradu, kao što bilježi

Muslim: "I kad imate snošaj sa svojom ženom, to je kao podijeliti sadaku. Rekoše: 'Allahov Poslaniče, zar u zadovoljavanju strasti nekog od nas ima sadaka?' Allahov Poslanik odvrati: 'A šta misliš da li ima grijeh, ako to učini na nedozvoljen (vanbračni) način?' 'Naravno!' Prema tome, ako to učini (u braku) na dozvoljen, halal način, onda ima nagradu.'"
Dozvoljeno je prilikom snošaja, ako se žena sa tim slaže, da prije ejakulacije suprug izvadi ud izvan ženskog polnog organa, radi sprječavanja trudnoće iz raznoraznih opravdanih razloga (da bi odmorio suprugu od rađanja i sl.), mada je preče da se i to izbjegne pošto je takav čin opisan u hadisu koga bilježi Muslim, kao „el-ve'dul-hafijj" ili „skriveno ubistvo".
Gazalija smatra da je takvo čuvanje dozvoljeno i navodi hadis koji bilježe Ahmed, Buharija i Muslim od Džabira: "I dok je Kur'an još objavljivan, mi smo prilikom intimnog odnosa ejakulirali izvan ženskog polnog organa."
Dakle, značenje hadisa je u smislu logičkog zaključka; da je to bilo zabranjeno, Kur'an bi dokinuo tu njihovu praksu, jer se objavljivao dok su oni to činili.
Sva četiri mezheba ipak dozvoljavaju takav način čuvanja, na temelju hadisa koga bilježi Ahmed, a prenosi Ebu Se'id El-Hudri: "'Imali smo odnose sa našim ženama, i to volimo, pa šta misliš da ejakuliramo izvan žeskog polnog uda?' Poslanik a.s. reče: 'Učinite kako mislite da je najbolje, međutim, ono što Allah dž.š. odredi, biće, a ne biva začeće od svake sperme.'"
Muslim bilježi predaju u kojoj se kaže: "Žena dođe u liku šejtana, i ode u njegovom liku. Zato ako nekom zapne za oko neko žensko, neka ide svojoj ženi i ima sa njom odnos, to će mu odagnati stvorenu viziju."
Dakle, značenje hadisa je da se - u slučaju pokrenute strasti koja može nastupiti slučajnim viđenjem lijepog i privlačnog ženska - ode svojoj ženi i riješi nadražaja i napetosti na halal i dozvoljen način.
Ono što savjetuju islamski pravnici, ljekari, i što se pominje u literaturi specijalista iz ove oblasti, u pogledu prekomjernog udovoljavanja strastima, jeste da se ne pregoni u tome, pošto pregonjenje u udovoljavanju strastima šteti ne samo duhovno, nego i fizički.
Muž bi trebao da vodi računa o situaciji žene i da je ne sili na intimne odnose kad nije za to spremna; u slučaju bolesti i sl.
Prije nego što muž završi sa udovoljavanjem svojih strasti, treba da pazi da to priušti i ženi i da je ne napušta prije toga.
Prenosi se predaja: "Kada neko od vas ima intimni odnos sa svojom suprugom, neka je ne napušta dok se ona ne zadovolji, (jer) kao što on voli da zadovolji svoje potrebe, tako voli i ona."
Intimni odnos je dozvoljen u svim vremenima i trenucima dana i noći, osim u slučaju posta, hadžskih obreda, kada je žena u menstrualnom ciklusu ili čekanju nakon poroda...
Sunnet je, ipak, da odnos bude uoči petka, ili petkom, radi hadisa kojeg bilježi Buharija, a u kojem se između ostalog kaže: "Ko se na dan džume okupa, gusulom od džunupluka..." (implicite se u afirmativnom kontekstu pominje intimni odnos).

Isto tako je sunnet okupati se "gusulom od džunupluka", dakle nakon općenja sa ženom, uoči Bajrama, prije oblačenja ihrama, prije i poslije putovanja i sl.
Žena treba da primijeni sve ono što privlači muža; od lične higijene, uljepšavanja, oblačenja, pokreta, poza i sl. bez ograničenja, ustežući se od svega toga pred bilo kim drugim, osim pred svojim mužem.
Pokuđeno je supružnicima prenošenje opisa o svojim intimnim odnosima, bilo govorom ili pokretom, direktno ili posredno, po hadisu koji bilježe Buharija i Muslim:
Najgori čovjek stepenom kod Allaha dž.š. na Sudnjem danu je onaj koji priđe ženi i ona njemu, a potom iznosi njene tajne.
Iz samog hadisa se razumije zabrana prenošenja i opisivanja pojedinosti intimnog odnosa i onoga što se odigra u trenucima uživanja čovjeka sa ženom. Međutim, samo pominjanje odnosa bez nekog opravdanog razloga je mekruh.
Ovo su sižeirani propisi, sunneti i adabi, prilikom prve bračne noći i inače prilikom intimnih odnosa u bračnom životu, te propisi o obavezama i pravima supružnika.
Vallahu e'alemu.
Prevedeno, pripremljeno i sižeirano iz izvora na arapskom jeziku:
dr. Se'id Numejr, Min adabi ni'metiz-zevadži vez-zefaf
dr. Vehbez-Zuhajli, El-fikhul-islami ve edilletuh
dr. 'Abdul-Kerim Zejdan, El-Mufessalu fi ahkjamil-mer'eti vel-bejtil-muslimi fiš-šeri'atil-islamijjeh
Muhammed Mustafa Šelebi, Ahkamul-usreti fil-islam
Sejjid Sabik, Fikhus-sunne
Eš-šejh Muhammed El-Hamid, Medžmu'atu resail

[1] El-Bekare: 222,223
[2] El-Isra':32
[3] El-Bekare:228
[4] To pravo je pravo supruga, a ne i žene, tako da žena ne smije nikada seksualno odbiti muža.
[5] En-Nisa':34
[6] Ovu hutbu (hutbetun-nikah ili hutbetul-hadždže) smo naveli u originalu i prijevodu u Uvodu ove brošure, a ovdje je navodimo samo u prijevodu kao dio ovog citiranog hadisa.
[7] El-Ahzab:53.
[8] Svila je zabranjena samo muškarcima.